

Sten uteryja

om fiol och
bålgospel.

Namn och Nytt möt-
te uppsyningsmannen
vid Riksmuseet Ernst
Granhammar. Han såg mycket dystier och
fundersam ut.
— Vartför så dystier, bäste uppsynings-
man? sporde Namn och nytt.
— Det är en sak som jag inte kan låta
bli att sysselsätta mig med, svarade han.
Bra att jag träffade Namn och nytt. Ni
kan bestämt hjälpa
mig med min harm,
som jag förresten
ger uttryck åt enligt
kårt upptrag.
— Berätta, bäste
uppsyningsman!

— Vad gör inte
folk för att förfjä-
na en slant i dessa
tider? sade hr Gran-
hammar. Atskälligt!
Men att bygdermas
spelmän ger sig till
att i rent ekono-
miskt syfte ordna
spelmannsstämnor

Ernst Granhammar.

gar, där de gamla kända folkliga musik-
instrumenten blandas med och rentav till-
bakasätts för tivoliskramlets—bålgaps-
tände klaver, det hade man dock inte
väntat sig. Men vad finnes helligt för ge-
schäftet? Att vrida om gamla klassiska ton-
skapelser till jazz och step är ju så vanligt
att man slutat reagera. Att geschäfta med
allmogens gamla husgeråd och bohag är
även lika vanligt som att samla låtar och
sälja till förlag och uppsamlingsinstitu-
ter. En del folk gör sig med detta både
pengar och ära. Då det nu har gått där-
hän att spelmännen själva börja acklima-
tisera bålgaspelet på spelmannsstämnor och
spelmannstävlingar, förde tidsandans dennda-
tion inom allmogekulturen snart vara full-
bordad, alla hembygdsvärdande förbund,
föreningar och ringar till trots.

I Uppsala har nyligen en sådan "plan-
dad" stämma gått av stapeln, där fiolspel-
lare och bålgaspelare tävlat om äran och
ett par nysilverpokaler. Titel av första-
pristagare och handklaverstämning kan ju
även utnyttjas vid passande tillfällen. Som
prisdomare vid denna stämma fungerade
spelmännen Johan Olsson och August Bo-
lin, båda från Uppland. Som en tröst i
bedrövelsen ha dock en stor del av de fiol-
spelmän som deltog i uppspelningarna be-
slutat protestera mot dessa "blandade" spel-
mannstävlingar och hemställt hos mig att ge-
nom pressen uttala sitt djupa ogillande av
dyliska tillställningar. De vilja även ha
framfört en hälsning till samliga verkliga
allmogespelare som traktera fiol, nyckel-
harpa, flöjt eller klarinet, spålpipa eller
horn att avhålla sig från deltagande i dy-
lika geschäftsmässiga tillställningar samt att
hålla spelmannskulturen och de äkta spel-
manslåtarna i helgd. Må handklaver, saxo-
foner och alla andra maskinmässiga utbem-
ska instrument hålla sina uppspelningar
bäst de gitta och där de passa. Bland byg-
dens verkliga spelmän höra de ej hemma
och lika litet på spelmannsstämorna.